

**Республика Татарстан
Старо-Имянское сельское
поселение Сармановского
муниципального района**

**Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының Иске
Имән авыл жирлеге**

**КАРАР
14.09.2022**

**КАРАР
№ 57**

**«Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының «Иске Имән авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» Иске Имән авыл жирлеге
Советы карары проекты хакында**

«Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2021 елның 30 апрелендәге 116-ФЗ номерлы Федеरаль законның 7 статьясы, «Россия Федерацияндә дәүләт контроле һәм муниципаль контроль турында «Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федеरаль законның 62 статьясы нигезендә, «Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләренең гамәлдә булуын туктатып тору хакында» 28.06.2021 ел, № 228-ФЗ Федеरаль законның 2 статьясы, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2022 елның 14 мартандагы 60-ФЗ номерлы Федеरаль законның 5 статьясы белән, «Россия Федерациясе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләре» Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 78-80 ст. нигезендә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Иске Имән авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. “Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының “Иске Имән авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында” Сарман муниципаль районнының Иске Имән авыл жирлеге Советы карары проектын (1 нче күшүмтә) гавами тыңлауларга чыгарырга.

2. Тубәндәгеләрне расларга:

- Сарман муниципаль районнының «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» Сарман муниципаль районнының Иске Имән авыл жирлеге Советы карары проекты буенча гражданнарының тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе (2 нче күшүмтә);

- Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» карары проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрү тәртибе (3 нче күшымта).

3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының түбәндәге составта карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эш төркеме төзөргә:

- 1) Исламова Р.Ә. - төркем җитәкчесе;
- 2) Галиев Д.З. - төркем әгъзасы;
- 3) Саттаров А.Р. - төркем әгъзасы;
- 4) Сабитов А.Н. - төркем әгъзасы;
- 5) Юнысов И.Н. - төркем әгъзасы

4. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге» Уставына үзгәрешләр керту турында» карары проекты буенча халык алдында тыңлаулар уздырырга. 2022 елның 4 октябрендә 14.00 сәгатьтә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының утырышлар залында (Иске Имән авылы авылы, Мулланур Вахитов урамы, 36в йорт).

5. Эш төркеменә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында» карары проекты буенча тәкъдимнәрне өйрәнергә һәм гомумиләштерергә.

6. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында» Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы каары проекты буенча кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эш төркеменә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Иске Имән авыл жирлеге
Советы рәисе

Р.Ә.Исламова

Сарман муниципаль районның
Иске Имән авыл жирлеге Советының
2022 елның 14 сентябрендәге 57 нче
номерлы карарына 1 нче күшымта

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2021 елның 30 апрелендәге 116-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле һәм муниципаль контроль турында «Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль законның 62 статьясы нигезендә, «Россия Федерациисе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациисе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләренең гамәлдә булын туктатып тору хакында» 28.06.2021 ел, № 228-ФЗ Федераль законның 2 статьясы, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2022 елның 14 мартандагы 60-ФЗ номерлы Федераль законның 5 статьясы белән, «Россия Федерациисе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләре» Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Россия Федерациисенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 78-80 ст. нигезендә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына күшымта нигезендә үзгәрешләр кертергә.

2. Элеге карап гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

3. Гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә жибәрергә.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Иске Имән авыл жирлеге
Советы рәисе

Р.Э.Исламова

Сарман муниципаль районның
Иске Имән авыл жирлеге Советы
караяна күшымта

«Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

7 статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында «аларның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру» сүзләрен «жирлек территориясен төзекләндөрү қагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелүче хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәү предметы булган төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру» сүзләренә алмаштырырга;

17 статьяның 10 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) Советның норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан ук таныштыруны, шул исәптән аны жирле үзидарә органының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру юлы белән яисә жирле үзидарә органының үз эшчәнлеге турында мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, «Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат» чөлтәрендә (PRAVO.TATARSTAN.RU) яисә муниципаль берәмлек проектында «Дәүләт һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат белән тәэмин итү турында» 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш танышуны күз алдында тотарга тиеш (алга таба әлеге статьяда - рәсми сайт), муниципаль берәмлек кешеләренең муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган, шул исәптән рәсми сайт ярдәмендә, үз исәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуны, гавами тыңлауларның нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэмин итә торган башка чарапар, кабул ителгән каарларның нигезле булуын да кертеп, шул исәптән аларны рәсми сайтка урнаштыру юлы белән күрсәту мөмкинлеге.

Муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) Поселение Советының норматив хокукий актларында әлеге өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән материалларны һәм мәгълүматны урнаштыру, муниципаль берәмлек кешеләренең муниципаль хокукий акт проекты буенча үз исәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен тапшыру мөмкинлеген тәэмин итү, шулай ук рәсми сайтның мондый максатлары өчен мәжбүри файдалану турындагы таләпләрне үтәп, гавами тыңлауларда муниципаль берәмлек халкының катнашуы өчен «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы файдаланылырга мөмкин, әлеге статьяның максатлары өчен файдалану тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

3. 17 статьяның 3 өлешендәге 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызынлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан тайпилуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм мондый файдалануның башка төрен үзгәрту мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганды һәм төзелеш корылмалары төзү турындагы кануннар нигезендә гавами тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар үткәрелә»;

4. 18.1 статьяда:

3 өлеши түбәндәге эчтәлекле 10 пункт өстәргә:

«10) торак пункт территориясенең әлеге өлешиндә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча жирлек составына керә торган торак пункт территориясе өлешиндә Татарстан Республикасы законы нигезендә.»;

б) 3 иче өлеши түбәндәге редакциядә бирергә:

«4. Гражданнарның жыены жирлек башлыгы яисә сайлау хокукуна ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

Әлеге статьяның 3 өлешиндәге 5 пунктында каралган гражданнарның жыены, 10 кешедән дә ким булмаган санда торак пункт территориясенең тиешле өлешиндә яшәүче кешеләр төркеме инициативасы белән, Жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин Сарман муниципаль районы чикләрендә жирлек составына керүче торак пункт территориясенең бер өлешиндә чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

5. түбәндәге эчтәлекле 21.1 статья өстәргә:

«21.1 статья. Инициатив проектлар

1. Жирлек халкы яисә аның өлеши өчен естенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган жирлек территориясенең бер өлеши билгеләү тәртибе Жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны керту инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясенең яшәүче кимендә ун граждан, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) инициатив төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны Жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметлергә

мөмкин. Жирлек Советының норматив хокукий акты нигезендә проект инициаторы булу хокукуы шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Тикшерү актында түбәндәге мәгълүмат булырга тиеш:

1) жирлектә яисә аның өлешендә яшेषеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблемаларны тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәклө чыгымнарының алдан исәпләве;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) планлаштырыла торган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм мөлкәт турында белешмәләр

(яисә) әлеге проектны гамәлгә ашырудың кызыксынучы затларның хезмәт катнашуы;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәту;

8) Поселение территориясендә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешенә Жирлек Советы каары белән билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) Жирлек Советы каарында каралган башка белешмәләр.

4. Башкарма комитетка кертелгәнче инициатива проекты гражданнар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән гражданнар территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект туринда фикер алышу, аның халык мәнфәгатьләренә туры килүен билгеләү максатыннан каралырга тиеш.

Инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатчанлыгы, шулай ук гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан инициатив проектны хуплау туринда каар кабул итү. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарының бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

Жирлек Советы каары белән шулай ук гражданнардан сорашып белешү, имзалар жыю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарының фикерен ачыклау мөмкинлеге карала ала.

Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проектның инициаторлары Жирлек Башкарма комитетына гражданнарының жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарының сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) гражданнарың инициатив проектка Поселение халкы яисә аның өлеше тарафыннан ярдәм күрсәтүне раслый торган имзалар кәгазыләрен тагалар.

5. Инициатив проектны муниципаль берәмлекнәң башкарма комитетына керту турында мәгълүмат Жирлек жирлекенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә инициатив проект жирле администрациягә кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә бастырып чыгарылырга

(халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне, шулай ук проектның инициаторлары хакында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен тәкъдим итү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп, башкарма комитетка хәбәр ителә. Үзләренең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшкә житкән Жирлек халкы җибәрергә хокуклы. Күрсәтелгән мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телеоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат Сарман муниципаль районнының рәсми сайтында урнаштырыла.

Авыл торак пункттында күрсәтелгән мәгълүмат авыл торак пункттының старостасы гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән алыш 30 көн эчендә һичшикsez каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстенде эшләүне жирле бюджет турындагы карап белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау тәртибенә туры китереп (жирле бюджет турындагы карапга үзгәрешләр керту) тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) дәвам итәргә;

2) Инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты түбәндәге очракларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карап кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектны Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, Жирлек уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәkle вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чараплар күләмендә жирле бюджет чараплары булмау;

5) инициатив проектта тасвиirlанган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты хокуклы, ә әлеге статьяның 7 өлешендәгэ 5 пункттында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы карамагына аларның компетенцияләре нигезендә тәкъдим итәргә тиеш,

9. Инициатив проектларны күрсәту, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе Жирлек Советының (Совет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыенеңиң) тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар булырга тиешле белешмәләр составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Жирлекнең башкарма комитетына берничә инициативалы проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, башкарма комитет жирлеге конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм аларның эшчәнлек тәртибе Жирлек Советы каары белән билгеләнә. Коллегия органның (комиссиянең) составы Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми санының яртысы Жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, Жирлек территориясендә гражданнар жыене, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтле башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотарга хокуклы.

14. Инициатив проектны Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашырудың кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашу турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш.

Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Жирлек Башкарма комитетының хисабы Инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән соң 30 календарь көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Күрсәтелгән мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат Сарман муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункттында күрсәтелгән мәгълүмат авыл торак пункттының старостасы гражданнарына житкерелергә мөмкин.».

6. 25 статьяның 5 пунктындагы 7 пункттасының 3 абзацында «, акцияләр» сүзен төшереп калдырырга;

7. 55.1 статьяның 1 өлешендәге 2 пунктын түбәндәгө редакциядә бирергә:

«7) Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәүгә хокукны раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәссе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы дигән чит ил гражданы яисә, Россия Федерациясе халыкара шартнамәссе нигезендә Россия Федерациясе гражданы территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы бүтән документ яисә бүтән документ булу;»;

7. 55.1 статьяның 1 өлешендәге 2 пунктын түбәндәгө редакциядә бирергә:

«8) Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәүгә хокукны раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәссе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы дигән чит ил гражданы яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәссе нигезендә Россия Федерациясе гражданы территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы чит ил гражданы булу хокукуы, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;»;

9. 43 статьяда:

7 пункт 1 ичे өлешнең өченче абзацын түбәндәгө редакциядә бирергә:

«Жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслый, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, аның предметы булып Поселения территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәү тора, Жирлек территориясен күрсәтелгән қагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыра, шулай ук торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалануны, саклауны, аларны торғызуны оештыра;»;

б) 3 ичे өлешне түбәндәгө редакциядә бирергә:

«3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу;

2) Жирлек территориясендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

Муниципаль контроль төрлөрен оештыру һәм гамәлгә ашыру «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән җайга салына.»;

10. 44 статьяның 2 пунктындагы 2 пунктчада «(вәкиллекле) дәүләт хакимиите органында» сүзләрен «органга» сүзенә алмаштырырга;

11. Түбәндәгә эчтәлекле 46.1 статья ёстәргә:

«46.1 статья. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан һәм башкача тәэмин иту

1. Әлеге Уставның 21.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин иту чыганагы булып, жирлекнең тиешле чыгым йәкләмәләрен финанс белән тәэмин иту максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансферлар күләмнәрен исәпкә алып, төzelә торган инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турындагы карап белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган гражданнарның, индивидуаль эшкуарларның һәм төzelгән юридик затларның акчалары аңлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчерелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе поселок Советы карапы (Совет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыены карапы) белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук қызыксынган затларның ихтиярый һәм (яисә) хезмәт катнашуы рәвешендә дә тәэмин итепергә мөмкин.».

58 статьяда:

б) 3 нче өлешне түбәндәге редакциядә бирергә:

«3. Башка муниципаль берәмлекләрнең эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен яңа таләпләр билгели торган яисә муниципаль норматив хокукий актларда элек каралган мәжбүри таләпләрне үзгәртә торган муниципаль хокукий актлары проекtlары, инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен бурычлар, жирле үзидарә органнары үткәрә торган җайга салу йогынтысын Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә бәяләнергә мөмкин, мона түбәндәгеләр керми:»

б) 3 өлешнең 5 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен артық бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертугә этәрә торган нигезләмәләрне, шулай ук эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезләнмәгән чыгымнары барлыкка килгүгә ярдәм итә торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында уздырыла»;

13. 70 статьяда:

7 өлешиң 2 абзацына түбәндәге эчтәлекле яңа абзац өстәргә:

«- Россия Федерациясенең милли үсеше максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар;»;

өченче - жиленче абзацларны тиешенче дүртенче - сигезенче абзацлар дип санарга;

б) З иче өлеши түбәндәге редакциядә бирергә:

«10. Жирлек бюджеты турындагы карап белән түбәндәгеләр раслана:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.1 статьясында каралган очракларда бюджет көрмәренең баш администраторлары исемлеге;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2 статьясында каралган очракларда бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) йә чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм (яисә) чыгымнарынң максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджетлар чыгымнары классификациясенең чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенең тиешле бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законында, муниципаль Советның хокукый актында билгеләнгән очракларда бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

- бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан тыш, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;

чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) чираттагы финанс елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган чыгымнарны исәпкә алмыйча) расланган (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган чыгымнарның гомуми куләменнән кимендә 5 проценты куләмендә); чираттагы финанс елына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары (чираттагы финанс елы һәм план чоры);

- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, чираттагы финанс елыннан (чираттагы финанс елы һәм план чорының елдан-ел) килүче елның 1 гыйнварына торышы буенча, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелеп;

- федераль бюджетның һәм Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының, Татарстан Республикасы бюджетының һәм бюджеттан тыш дәүләт территориаль фондлары бюджетларының, жирле бюджетның Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законында, Поселение Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән башка күрсәткечләре.».

14. 72 статьяның 1 өлешендә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең өлешләре)» сүзләрен өстәргә;

15. 80 статьяның 2 өлешен тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Жирлек Советы каары аларны дәүләт теркәвенә алганнын соң рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң әлеге Устав нигезендә, шулай ук әлеге Устав нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталы» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм шулай ук Россия Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» порталында (<http://pravo-minjust>) урнаштыру юлы белән үз көченә керә. Жирлек башлыгы муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту турында Жирлек Уставы, муниципаль хокукий акт турында белешмәләр керту хакында хәбәрнамә кергән көннән алыш жиده көн эчендә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Поселение Советы каарын «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту хакында.».

Сарман муниципаль районның
Иске Имән авыл жирлеге Советының
2022 елның 14 сентябрендөгө 57 нче
номерлы карарына 2 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында» Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы карары проектына
карата гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе һәм гражданнар аның
буенча фикер алышуда катнашу**

1. “Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның “Иске Имән авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында” Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы карары проектына тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советына түбәндәгэ адрес буенча кертелә: Татарстан Республикасы, Сарман муниципаль района, Иске Имән авылы, Мулланур Вахитов урамы, 36в йорт.

Тәкъдимнәр эш көннәрендә маҳсус жиһазландырылган мәгълүмат стендларда халыкка житкерелгәннән соң 30 көн эчендә 08:00 сәгатьтән 16:00 сәгатькә кадәр кабул ителә.

2. Чыгыш хокуки белән гавами тыңлауларда катнашу өчен заявкалар түбәндәгэ адрес буенча бирелә: Татарстан Республикасы, Сарман муниципаль района, Иске Имән авылы авылы, Мулланур Вахитов урамы, 36в йорт, шәхсән яки почта аша (конвертта “Устава турында фикер алышу”)

Гаризалар гавами тыңлаулар үткәрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча эш көннәрендә 08:00 сәгатьтән 16:00 сәгатькә кадәр кабул ителә.

Сарман муниципаль районның
Иске Имән авыл жирлеге Советының
2022 елның 14 сентябрендөгө 57 нче
номерлы карарына 2 нче күшымта

**Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советының
«Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында»
каары проекты буенча гавами тыңлаулар уздырыу**

1. «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын яңа редакциядә кабул итү турында» Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы карары проекты буенча гавами тыңлаулар (алга таба - гавами тыңлаулар) Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 17 статьясы нигезендә уздырыла

2. Үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен гавами тыңлауларда катнашучылар булып жирлек халкы тора, алар гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңға калмыйча язма гаризалар тапшырганнар.

Гавами тыңлауларда халық алдында чыгыш ясау хокуқыннан башка шәһәрнең барлык кызыксынган кешеләре катнаша ала.

4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланганчы 30 минут кала башлана.

5. Гавами тыңлауларында рәислек итүче булып авыл жирлеге башлыгы тора.

Гавами тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул анда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнен асылы, ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе турында хәбәр итә.

7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне, рекомендацияләрне исәпкә алу өчен, рәис тәкъдиме буенча, житәкче һәм секретариатның ике әгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайланы.

8. Төп нотык белән Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы депутаты, ул Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Имән авыл жирлеге Советы карары белән вәкаләтле.

9. Чыгыш хокуки белән гавами тыңлауларда катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чиратлылык тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.

10. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары 5 минуттан артык дәвам итәргә тиеш түгел.

Гавами катнашучылар чыгыш ясаганнан соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүченең рөхсәтө белән сораулар бирергә хокуклы.

12. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.

13. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

14. Гавами тыңлаулар уздыру тәртибендә катнашучылар бозылган очракта, рәис аларны утырыш залыннан алуны таләп итәргә хокуклы.

Чыгышлардан соң рәислек итүче, кирәк булғанда, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, искәрмәләрне ачыклау өчен, ачык тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүз бирә ала.

16. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық искәрмәләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма рәвештә тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсөнә күшүп бирелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсөнә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Иске Имән авыл жирлеге Советы рәисе имза сала һәм анда саклана.

17. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә эшче төркем тарафыннан әзерләнә.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә халыкка игълан ителергә тиеш.

19. Гавами тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин иту Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Иске Имән авыл жирлеге Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.